

1

INTRO

VERKENNEN KENNEN EN HOREN

Verkennen en Kennen zijn de twee onderdelen van deel 1 van *Intro voor de Bovenbouw*.

Op de website zijn deze twee onderdelen hoofdstuk 1 en 2.

In Verkennen en Kennen wordt alle theoretische leerstof voor het Havo en Vwo examen Muziek behandeld en geoefend.

Het onderdeel Horen is de solfège training van beginner tot examenniveau.

Verkennen

Verkennen omvat de muziekgeschiedenis vanaf de Middeleeuwen tot nu. In informatieve, prettig leesbare teksten, geschreven door auteur en musicoloog Gerwin van der Werf, komt alle examenstof helder en 'to the point' aan de orde. Korte anekdotes verrijken en verlevendigen de stof.

De hoofdstukken, met stijlperiodes en alle termen en begrippen die daaraan verbonden zijn, worden aangepast aan de (voorgestelde) nieuwe syllabus. Zo is wereldmuziek niet langer een onderdeel van Verkennen maar de DJ en 'producers-pop' wel. Een kleine eigenwijsheid én extraatje wordt het laatste hoofdstuk over de muziekwereld nu; over YouTube, festivals en dergelijke.

De indeling heeft een belangrijke verandering ondergaan. Na een openingspagina waarin een algemeen beeld van de betreffende periode wordt geschetst, volgt een aantal paragrafen. Elke paragraaf wordt in het boek onmiddellijk gevolgd door vragen over die tekst. Er hoeft niet gebladerd te worden; theorie en vragen staan overzichtelijk bij elkaar. Op de website stapt een leerling in bij de opdrachten en komt via een simpele 'hulp' button bij de theorietekst die daarbij hoort. De belangrijke 'vette' begrippen verschijnen via een pop-up of staan in het boek gedefinieerd in het register.

De vragen (in de vorige editie het onderdeel 'Luisteren') zijn herzien. Ze zijn zo evenredig mogelijk verdeeld over Reproductie-, Toepassings- (1: zelfde situatie; 2: nieuwe situatie) en Inzichtsragen (het RTTI-model). Over het algemeen betekent dit dat het instapniveau wat lager ligt. Daarnaast wordt – waar nodig – het onderscheid tussen Havo en Vwo vragen aangegeven.

Kennen

Kennen omvat de muziektheorie zoals in de syllabus omschreven. Deze leerlijn is als volgt opgebouwd: eerst de basis in twee hoofdstukken (het noten lezen) met aansluitend een diagnostische toets, dan de verschillende muzikale bouwstenen in ieder een apart hoofdstuk, vervolgens een aantal hoofdstukken over meer gecompliceerde muzikale processen en afsluitend een viertal hoofdstukken met veel leerbare termen.

De indeling van de hoofdstukken is daarmee aanzienlijk gewijzigd ten opzichte van de eerste editie. Geen 'logische' ordening met elke parameter volledig na elkaar uitgespit maar een 'psychologische' ordening; wat heb je nodig om het volgende te kunnen begrijpen.

De uitleg over de muziektheorie is puntig en efficiënt; onnodige zijwegen worden vermeden en al te uitvoerige theoretische achtergronden worden weggelaten. Uitgangspunt daarbij is en blijft de leerling van nu. Elk hoofdstuk is opgedeeld in eenduidige paragrafen die daardoor korter zijn dan in de eerste editie. Elke paragraaf behandelt één onderwerp dat meteen aan het begin in een definitie omschreven staat. De opzet is verder dezelfde als die van Verkennen. In het boek wordt elke paragraaf direct gevolgd door opdrachten, op de website stap je in bij de opdrachten.

De audio

Een belangrijk verschil met de eerste editie is dat elk notenvoorbeeld hoorbaar is. Het is niet meer zo dat we van de leerling kunnen verwachten dat hij bij het zien van een notenbeeld meteen een klankvoorstelling heeft. Het is daarom belangrijk om alles te kunnen horen. Dit betekent dat Verkennen en Kennen tezamen een schat aan klinkende muziek zal bieden, ruim over de 100 fragmenten dwars door de geschiedenis heen met bovendien een volledig overzicht van instrumenten en ensembles in beeld en geluid.

Toetsen

Een niet onbelangrijke toevoeging aan deze herziene editie is de toetsmogelijkheid. Per stijlperiode van de geschiedenis en per hoofdstuk van de theorie komt er een bank met vragen waarmee u een toets kunt samenstellen. De vragen zijn geordend volgens het RTTI-model. Er is ook altijd een aantal vragen die theorie en muziekgeschiedenis combineren; dit soort vragen zijn bijvoorbeeld geschikt voor PTA-toetsen.

Horen

Het onderdeel Horen is de solfège training van de leerling; van beginner tot examenniveau. Intro voor de Bovenbouw biedt in totaal dertig clusters aan, met ieder ongeveer zes vragen. De vragen zijn verdeeld over ritme, melodie, samenklank en uitvoeringspraktijk (articulatie, speelwijze, dynamiek etc.). Alle clusters richten zich op de 'pure' solfège. Het interpreteren van muzikale processen komt bij Verkennen en Kennen aan de orde.

De eerste groep van tien clusters is direct voor de leerling toegankelijk; ze wordt op de website gemaakt en de leerling kan hier zelfstandig mee aan de slag. Het instapniveau is het eindniveau van Intro voor de Onderbouw. Vandaar dat, voorafgaande aan deze tien clusters, een diagnostische toets wordt aangeboden. Het type vragen is in de eerste clusters herkenbaar voor hen die Intro voor de Onderbouw hebben gehad en bijzonder toegankelijk voor leerlingen die dat niet hadden. In toenemende mate wordt toegewerkt naar het type vragen dat meer lijkt op de vragen zoals in het CSE Muziek.

De tweede groep van tien clusters is alleen voor de docent toegankelijk. Het zijn PDF's op de website die gebruikt kunnen worden als extra oefening maar ook als toetsmateriaal. Het is dezelfde oefenstof als de eerste tien clusters maar met ander notenmateriaal. De docent speelt deze oefeningen voor.

De derde groep van tien clusters is een vernieuwing ten opzichte van de eerste editie. Het gaat hier om complexe muziek waarin meerdere solfège vaardigheden geoefend worden. Bijvoorbeeld het kunnen focussen op één instrument te midden van een orkest/band of het combineren van twee auditieve gegevens zoals de klank van het ene instrument met de notatie van het andere instrument. Kortom: vragen zoals ze in het CSE voorkomen. De clusters zijn oplopend in moeilijkheidsgraad en worden op de website als PDF aangeboden. De luistervoorbeelden staan ook op de website.

INTRO

INHOUD

Verkennen

- 1 Middeleeuwen
- 2 Renaissance
- 3 Barok
- 4 Classicisme
- 5 Romantiek
- 6 Twintigste eeuw
- 7 Jazz
- 8 Vroege popmuziek: Blues, country, rhythm & blues, rock-'n-roll, mersey beat
- 9 Zwarte (dans)muziek: Gospel, soul, funk, disco
- 10 Rock: folkrock, hardrock, punk, gitaarrock, symfonische rock
- 11 Reggae, hiphop, R&B
- 12 Dance, elektronica, DJ, 'producers-pop'
- 13 De muziekwereld nu

Kennen

- 1 Toonhoogte
- 2 Toonduur
- 3 Ritme
- 4 Maat
- 5 Toonladder
- 6 Toonsoort
- 7 Interval
- 8 Akkoord
- 9 Melodie
- 10 Compositietechniek
- 11 Muzikale vorm
- 12 Tempo
- 13 Dynamiek
- 14 Uitvoeringspraktijk
- 15 Koor, orkest, band